

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e48932/facsimile.pdf> (tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

ber, at det om halvandet hundrede Kar vil blive ligesaa stort, at Kongen kan bestaae med Hælfte, saaledes som det har været fæst i den forrige Tid, at Hælfte har kunnet bestaae med Kongen.

Spørg: Derfor jeg foresaar gjorte den belærede Indenrigsminister Uret, idet jeg oplyste hans Uretsk anseelse, end jeg nu af Rigsdagstribunen ser, at de maas forhaas, saa tror jeg ikke, at jeg har overbort, hvad han sagde idag, naar jeg saar alle en Bemærkning i det Saar, han henvendte til den 2de kongevalgte Rigsdagsmand. Den arede Indenrigsminister gjorde den meget rigtige Bemærkning, at Kongen i Valget af sine Ministre havde en meget stor Magt; men heril lynd mig at burde tilføie, at Kongen har en lille mindre stor negativ Magt, idet han ligeoversfor sine Ministre har et absolut Veto, idet han, da hans Undertryk er nødvendig til enhver Regjeringshandling, kan nægte denne Undertryk og derved standse Regjeringsens Gang. Dermed saar den naturligtvis ogsaa en positiv Indflydelse, idet Meningsoverensstemmelsen mellem ham og Ministrene er nødvendig. Derfor Kongen som Kronprind ikke har lært Andet end at sige, saa vil det jo vistnok ikke sige Gæst, idet der hvio har ikke kan lase, thi da vil han sætte sit Navn under, uden at vide hvad han understryker; men naar Kongen er en begavet og oplyst Personlighed, saa tror jeg, at han ogsaa under denne Forfatning, hvad den bliver vedtagen, vil kunne udvise en meget betydelig Indflydelse paa Regjeringsens Gang.

Tilsværgning: Det forekommer mig, som om Forhandlingerne ere færdige ind paa et galt Øieblik. Derfor jeg har foresaaret den arede kongevalgte Rigsdagsmand, der nok saale, rigtigt, saa var det ikke hans Hensigt at komme til Forhandling om det konstitutionelle Monarkies indre Bæin, men kun at opstille en ny Vej, som man skulde betragte det at komme ind paa den konstitutionelle Forfatning. Det forekommer mig, som om han fravode en højtidelig Udsvilning, saa at efter hans Mening den Grundforfatning, der har befaaet Hælfte, fremdeles skulde bestaae, men udfyldt i en Skikkelse, passende til Tidens Forringing; og at den skulde modtage den Forfæring, om Tidens Forringing maatte give den. Da jeg tidligere offentlig har udtalt mig disse Ansuelser, saa er det min Vilje ogsaa at vedhænge mig den her; men idet jeg gjør det, saa jeg ogsaa gjøre den arede kongevalgte Rigsdagsmand opmærksom paa, at Historien er gaaet fra os, og at dengang denne Grundens blev fremsat, saa allerede et, flødt i Etidrum fort Mellemrum, dog et Mellemrum mellem hvad der var og mellem hvad der skulde være. Kongeloven var i det Hænsynlige ogsaa, for Grundloven blev fremsat, og derfor ansees jeg det for praktisk nøjagtigt at faae en saadan Udsvilning af Kongeloven sat igjennem, som det arede Medlem har foresaaret; jeg holder mig overbevist om, at i den første Tid vare vi frædsaa saa langt frem, at vi ikke vilde være blivne forhaasende, dersom vi vilde have søgt at sætte en saadan Udsvilning igjennem. Ly hoort et i reise Niesid den Betragtning af Monarkiet, som han har gjort glædelige, her er anerkjendt, det har nemlig vist sig, horeng den arede Rigsdagsmand for Kærlighed hans lke Dillitet (Minister) har sagt; thi han har delig søgt at gjøre Monarkets Stilling glædelige ligeoverfor de forskjellige Regjeringsmagter, men Ingen har agtet paa det, Ingen har foresaaret ham. Jeg tror vistnok, at der heri ligger en byd Sandhed, men jeg tror ligesaa vist, at man vilde komme ind paa et theoretiserende Øieblik, som aldrig vil føre til nogen Koneing af Dagaren, hvio man vilde betragte den Vej; og det Samme, tror jeg, vil blive Tilfældet, hvio man betragter den Vej, som med saa megen Kraft idag er vist af den arede kongevalgte Rigsdagsmand, hvio Ansuelser heri jeg forevrigt gænde betse.

Genmælt: Jeg har vel ikke naag at sige, at jeg forbeholder mig et Minnemønt.

Formanden: Der er endnu nogle formelle Spørgsmaal, forinden vi gaar over til Behandlingen af §§ 30-36. Der er saaledes først en Forfærgel, som den arede Rigsdagsmand fra Bogense (H. Jespersen) ræfter at gjøre til Udvalget.

H. Jespersen: Der findes idag paa Rikstemmernes Pladser omdelt en Dverligt over Mandfæll over 25 Kar gamle, der leve paa Hænder som Indvædere eller Afstagsmand, eller der ere og bruge Huse uden Døer eller med et Jordbille indtil 2 Sjæpper Gæstfærd.

3 Kvæerne har det fremdeles været meddeelt, at disse Oplysninger ere indhøvede efter Anmodning af Grundlovskomiteen. Da jeg anser, at Hælftehedens Hænder vilde gjøre stort Væsen af denne Dverligt, ja endog vilde sige, at den har dufft for Opfigt her i Forfærdlingen, sinder jeg Anseelse til at utale, at jeg anser denne Dverligt for at være saa alvædet uden Betæning, at den ikke engang er saa meget værd som det, det har solst at lade denne Kap Passir træffe. (Katter.)

Formanden: Jeg maas gjøre det arede Medlem opmærksom paa, forsaavidt som han i sin Tale maatte have indse at gaate ind paa Realiteten, at det kun var min Mening at give ham Etid med Hensyn til det formelle Spørgsmaal.

H. Jespersen: Jeg skal holde mig til Formaliteten. — Hvad jeg ønskede at erfare af Grundlovskomiteen, det er, om hele Komiteen har været enig om at anmode Indenrigsministeren om at indhente disse Oplysninger, og i saa Fald, hvad Bæin og Brug Forfatningen efter Komiteens Mening skal have af disse Oplysninger, eller om det kun har været et Pusle fra den Minister i Komiteen, eller om det er et Statsforret ikke er et fuldstændigt Anmode, hvio han ikke eter eller bruger et Jordbille af 2 Sjæpper Gæstfærd eller betaler en vis Etat, der kunde ansees at være til en saadan Hædfærd. (Bæin! Formanden ringer med Klaffen.)

Formanden: Naaske den arede Dverfærd vilde sige sig over dette Pusle?

Dverfærd: Det maatte dog vel nærmest være Udvalgets Formands Sag.

Herrig: Om endog kun et enkelt Medlem af Komiteen havde ønsket disse Oplysninger, forsaavidt de kunne bidrage til at klare de vanskelige Spørgsmaal, som Ledningen af Repositionationen frembyder, saa vilde jeg dog være anset mig forpligtet som Formand for Komiteen til, forsaavidt det stod til mig, at fæste disse Oplysninger. Jeg skal tilføie, at da et Medlem af Komiteen ønskede disse Oplysninger, henvendte jeg mig til vedkommende Ministerium for at erholde dem, og disse Udske blev med megen Høvelkommenhed oplyst af Ministeriet. Jeg kan ikke indse, at disse Oplysninger kunde være den gode Sag til Stæbe; men forsaavidt der maatte være noget Urigtigt i dem, saa anser jeg det for ønskeligt, at disse maas blive deligt, og dertil tænker jeg, at det arede Medlem vil kunne bidrage. (Bæin! Meget godt!)

Spørg: For jeg ikke reise det Spørgsmaal til Udvalgets Formand, hviofor man er gaaet ud fra det 2de Kar, og ikke fra det 3de Kar. Det gjør nemlig en lille ganske ringe Forskjel; thi efter et høgtigt Gjennemse af de forskellige Tabeller har jeg fundet, at det giver en Forskjel i Tallet af 17 øst. eller 4.

Herrig: Jeg skal blot heril svare, at hvio jeg havde ønsket disse Oplysninger, vilde jeg ogsaa være gaaet ud fra 3de-Kar-Medlemmen, som er den, der indholdes i Grundlovsudkastet; men det Medlem af Udvalget, der ønskede disse Oplysninger, gif ud fra det 2de Kar, og jeg saade ikke Anledning til at modvæite mig hans Pusle i saa Hensænt.

J. H. Hansen: Turde jeg ikke ogsaa gjøre et Spørgsmaal til Komiteens arede Formand. Jeg har nemlig fæst i de offentlige Blade, at Forfatningen kan vente sig hffallgjort med en lignende Dverligt hvad Kjøbmandsbeskæftningen angaar, og jeg vilde derfor spørge, om man snart kan vente denne, da det jo vil kunne interessere som et Bidrag til de allerede erholte Oplysninger.

Herrig: Jeg kan i den Anledning meddele den Oplysning, at den første Beretning fra Ministeriet for 4 Kjøbmands Beskæftning har jeg modtaget netop idag. Der vil rimeligtvis medgaae nogen Tid, inden man vil kunne modtage Beretninger fra de andre Kjøbmander, og Beretningen for Kjøbmands Beskæftning vil, efter hvad der er meddeelt mig, efter at Sandfærdighed modtage længt Tid.

Tilsværgning: Turde jeg gjøre de arede Medlemmer opmærksomme paa, at man giver disse Oplysninger en større Vigtighed, end der tilkommer dem, ved at bringe denne Sag paa Bæin nu. Kunne vi ikke saale saadanne Oplysninger og dog faae den Sag sat igjennem, saa fortjente den ikke at gaate igjennem. (Gæ! Bæin!)